

3. СТРУКТУРА НА БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3.1. Структура на банкарскиот систем

Карактерот и поставеноста на банкарскиот систем во Република Македонија се заснова врз регулативната рамка дадена во Законот за Народна банка на Република Македонија и Законот за банки и штедилници. Согласно постојната законска регулатива, банкарскиот систем има универзален карактер, што е карактеристика и на банкарските системи од континентална Европа. Ваквата системска и институционална поставеност им овозможува на банките вршење и на други работи кои се надвор од делокругот на традиционалните банкарски работи.

Основни сегменти на структурата на банкарскиот систем на Република Македонија се:

1. Банки и
2. Штедилници.

Со оглед на функциите што ги извршуваат и учеството од 99% во вкупниот финансиски потенцијал, банките го претставуваат њрбетниот столб на македонскиот банкарски систем. Освен класичната функција на прибирање депозити и давање кредити, банките имаат можност да вршат и други работи, за кои во некои земји, кои не го следат концептот на универзалното банкарство, постојат специјализирани банкарски институции. Меѓу другото, банките имаат можност за учество на пазарот на капитал преку емисија на сопствени хартии од вредност и посредување во прометот со хартии од вредност на други субјекти. Согласно Законот за банки и штедилници, банката може да ги врши следните работи:

- примање на сите видови парични депозити на правни и физички лица;
- давање и земање кредити;
- девизно-валутни работи;
- купување меници и чекови;
- издавање парични картички;
- вршење работи на платен промет во земјата;
- вршење работи на платен промет со странство;
- кредитни и гаранциски работи со странство;
- емисија и запишување на хартии од вредност;
- купување и продажба на хартии од вредност итн.

Покрај ова, постојат и специфични банкарски работи за чие извршување потребно е банките да добијат дополнителна согласност од Народна банка;

- враќање и откуп на долгови;
- посредување во промет на хартии од вредност;
- купување и наплата на побарувања;
- економско-финансиски консалтинг;
- лизинг, итн.

Штедилниците го претставуваат вториот сегмент на банкарскиот систем на Република Македонија. За разлика од банките, согласно постојната законска регулатива, штедилниците имаат доста ограничен делокруг на работа и во

најголем дел се упатени на работа со население. Нивните активности се состојат во прибирање на денарски штедни влогови на физички лица, одобрување кредити на физички лица, директно одобрување кредити на правни лица до 30% од гарантниот капитал, а исто така може да извршуваат и економско-финансиски консалтинг. Средствата што нема да бидат искористени по гореспоменатите основи, може да се користат за купување на краткорочни хартии од вредност и одобрување кредити на правни лица преку банка, со банкарска гаранција.

Улогата на штедилниците во банкарскиот систем може да се согледа од неколку аспекти:

- учеството на штедилниците во вкупната актива на ниво на системот, според билансните податоци од 31.12.1999 година изнесува незначителни 1% и во однос на декември 1998 година опаѓа за 0,3 процентни поени;
- иако една од основните функции на штедилниците е мобилизирање на слободните парични средства во вид на штедни влогови на населението, сепак во вкупната маса на штедни влогови на населението во банкарскиот систем, штедилниците учествуваат со само 3%, што во споредба со крајот на 1998 година претставува намалување за 0,3 процентни поени. Доколку се земат предвид само денарските штедни влогови, тогаш учеството на штедилниците изнесува 5,7% и во споредба со декември 1998 година покажува намалување за 0,2 процентни поени, односно намалување од 1,3 процентни поени во споредба со декември 1997 година;
- капиталната моќ на штедилниците е уште еден показател на нивната маргинална улога во системот. Со состојба на 31.12.1999 година, во вкупниот сопствен потенцијал на банкарскиот систем, штедилниците учествуваат со 2,1%.

Маргиналната улога на штедилниците во банкарскиот систем на Република Македонија, посебно нивното релативно ниско учество во мобилизирањето на слободни парични средства на населението, кое покажува и тренд на опаѓање, укажува на потребата од преиспитување на улогата и поставеноста на овој сегмент од банкарскиот систем. Ова, заедно со анализираните структурни аспекти на банкарскиот систем на Република Македонија, дадени подолу во текстот, укажува на неопходноста од редицајнирање на овој сегмент од економскиот систем во насока на поефикасно извршување на интермедијарната функција, односно мобилизација на слободните парични средства и нивна ефикасна алокација што е основна претпоставка за стабилен развој на економијата, базиран врз домашна акумулација.

На крајот на 1999 година, банкарскиот систем на Република Македонија го сочинуваа 22 банки, 1 филијала на странска банка и 16 штедилници, при што 16 банки и филијалата на странска банка имаа т.н. големо овластување за вршење на платен промет и кредитни и гаранциски работи со странство, додека дозволата за работа на останатите 6 банки се однесува на вршење банкарски работи само во земјата. Во споредба со состојбата на 31.12.1998 година се забележува намалување на бројот на банкарските институции во Република Македонија, што се должи на одземањето на дозволата за работа на "Ака банка" а.д. филијала Скопје, штедилница "Либерти Интернационал" Битола и штедилница

"Унипроком" а.д Скопје и поведување стечајна, односно ликвидациона постапка во овие институции.

Основните структурни карактеристики на банкарскиот систем на Република Македонија се анализирани од неколку аспекти:

1. Големина на банкарските институции;
2. Сопственичка структура;
3. Регионална структура.

3.1.1. Големина на банкарските институции

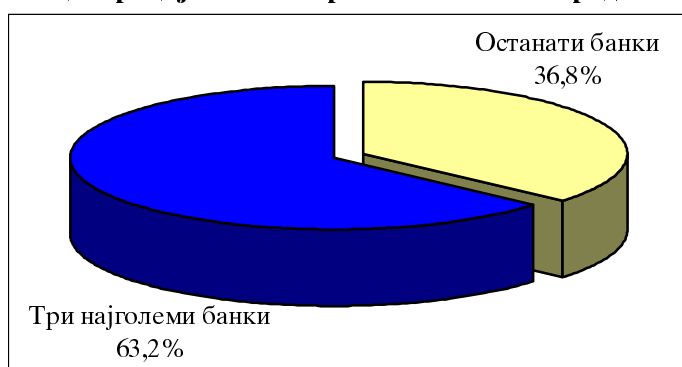
Од аспект на нивната големина, банкарските институции се анализирани според три критериуми:

- а) Обем на работење или пазарно учество;
- б) Вкупна актива, односно вкупен финансиски потенцијал и
- в) Капитална моќ, односно вкупен износ на сопствени средства со кои располагаат банкарските институции.

- а) Обемот на работење претставува целокупност на билансите и вонбилансите активности на банките и го покажува нивното пазарно учество во рамките на банкарскиот систем на Република Македонија. Според овој критериум, првите три банки по големина во Република Македонија имаат 63,2% пазарно учество, при што најголемата банка учествува со 36,8% во вкупниот обем на работа на банките во Република Македонија. Инаку, 16,2% од вкупниот обем на работа на банките отпаѓа на вонбилансни активности, во чии рамки најголемата банка учествува со 47,7%. Овие показатели укажуваат на значителна концентрација на банкарскиот пазар кај првите три банки по големина во Република Македонија.

Графикон бр.1

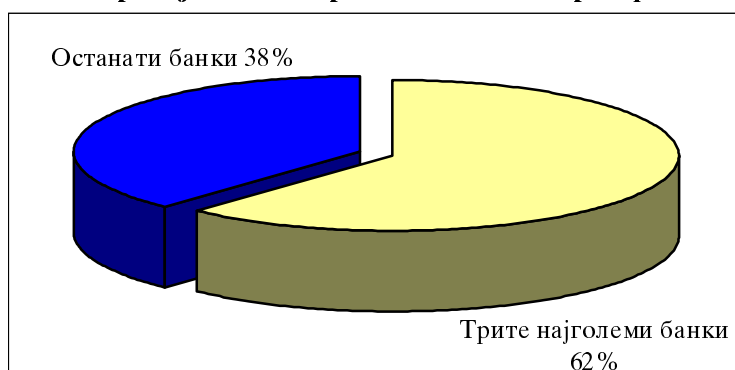
Концентрација на банкарскиот систем според пазарното учество

- б) Доколку како критериум за големината на банките се земе нивната вкупна актива, тогаш првите три банки по големина зафаќаат 62% од вкупната нето актива, односно финансиски потенцијал на банките во Република Македонија. Во споредба со крајот на декември 1998 година, оваа концентрација се зголемува за 3,1 процентен поен. Учеството на останатите банки во системот изнесува 38% од вкупната

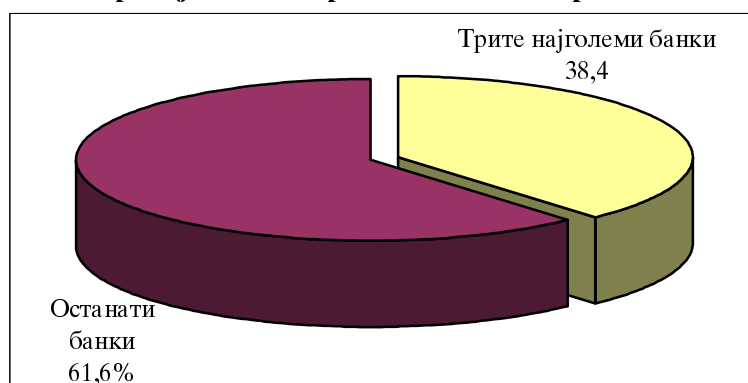
актива. Доколку при анализата се изземат првите три банки по големина, тогаш просечната актива на останатите банки изнесува 1,4 млрд. денари што во однос на вкупната актива на банкарскиот систем претставува само 2%. И според овој критериум пресметаните показатели за структурно учество покажуваат висока концентрација на финансиски потенцијал само кај 3 од вкупно 23-те банки во Република Македонија.

Графикон бр.2
Концентрација на банкарскиот систем според финансискиот потенцијал

- в) Тргувајќи, пак, од големината на сопствениот потенцијал со кој располагаат банките, односно нивната капитална моќ, првите три банки по големина во Република Македонија учествуваат со 38,4% во вкупниот капитал, што е помалку за 1,1 процентен поен во однос на 31.12.1998 година. Доколку споредбата се направи во однос на 31.12.1997 година намалувањето изнесува 5,5 процентни поени. Намалувањето на концентрацијата на сопствениот потенцијал кај првите три банки по големина, во најголема мера се должи на динамичкото усогласување на банките со законски пропишаниот капитален цензус за вршење платен промет и кредитни и гаранциски работи со странство, кој е веќе исполнет од страна на првите три банки, како и основањето на нови банкарски институции во Република Македонија. Доколку при анализата се изземат првите три банки по големина, тогаш просечните сопствени средства на останатите банки изнесуваат 0,46 млрд. денари што претставува 3,1% од вкупната капитална моќ на македонскиот банкарски систем.

Графикон бр.3
Концентрација на банкарскиот систем според капиталната моќ

3.1.2. Сопственичка структура

Според дисперзираноста на сопственичката структура и влијанието во процесот на управувањето, банките во Република Македонија, во основа, би можеле да се поделат во неколку групи:

- Банки со дисперзирана основачка структура каде што одлучувачкото влијание во управувањето припаѓа на поголем број акционери. Во оваа група спаѓаат речиси половина од македонските банки кои го сочинуваат јадрото на банкарскиот систем на Република Македонија;
- Банки со олигосопственичка структура каде што постојат неколку основачи кои ја имаат контролата над управувањето, а најчесто се работи за еден доминантен акционер или неколку поврзани субјекти кои припаѓаат на иста групација на претпријатија;
- Банки кои се основани од странски банки, каде што спаѓа и единствената филијала на странска банка во Република Македонија.

Сопственичката структура на македонските банки е анализирана од два аспекта:

1. Степен на приватизираност на банките; и
 2. Учество на странски капитал.
- а) Процесот на приватизација на банките во Република Македонија се одвива како резултат на два паралелни процеса:
- основање на нови приватни банки по монетарното осамостојување на Република Македонија во април 1992 година;
 - приватизација на банките преку процесот на трансформација на сопственоста на нивните акционери;
 - распишување на нови емисии на акции и прибирање на нов приватен капитал.

Врз основа на податоците што ги доставуваат банките до Народна банка на Република Македонија, степенот на приватизираност на банкарскиот капитал во Република Македонија, со состојба на 31.12.1999 година изнесува 76,8%, што во однос на 30.06.1999 година претставува зголемување за 1,8 процентни поени. Ако при анализата се исклучат двете банкарски институции кои се целосно во државна сопственост: "Македонска банка за поддршка на развојот" и филијалата на "T.C. Ziraat Bankasi" од Република Турција, тогаш степенот на приватизираност на останатите банки во Република Македонија на 31.12.1999 година изнесува 86,7% и во споредба со јуни 1999 година е зголемен за 2,1 процентни поени. Анализирано по поодделни банки, со исклучок на двете банкарски институции кои се целосно во државна сопственост, степенот на приватизираност се движи во интервал од 46,5% до 100% кај 5 банки.

б) На крајот на 1999 година процентот на учество на странски капитал во вкупниот капитал на банките во Република Македонија изнесува 19,3%, што е непроменета состојба во однос на крајот на јуни 1999 година. Ако како споредбен период се земе 31.12.1998 година, тогаш ова учество се зголемува за 3,1 процентни поени што се должи на основањето на филијалата на "TC Ziraat Bankasi" која почна со работа во почетокот на 1999 година. Анализата по

поодделни банки покажува дека странскиот капитал е присутен во 15 банки, а процентот на негово учество се движи од 0,3% до 100%. Во прегледот, во продолжение, е прикажано учеството на банките во домашна, мешовита и странска сопственост во вкупниот банкарски систем според вкупниот сопствен потенцијал.

Преглед бр.1

Учество на банките според видот на сопственоста во вкупниот сопствен потенцијал на банкарскиот систем

	Учество на банките според нивниот сопствен потенцијал	
	1998 год.	1999 год.
Домашна сопственост	45,3	42,8
Мешовита (домашна и странска) сопственост	53,8	52,5
Странска сопственост	0,9	4,7
Вкупно	100.00	100.00

3.1.3. Регионална структура

Анализата на регионалните аспекти на структурата на банкарскиот систем на Република Македонија ја потврдуваат констатацијата за неговата асиметричност и концентрираност, која бележи тренд на зајакнување. Од вкупно 22 банки, 1 филијала на странска банка и 16 штедилници, на крајот на декември 1999 година, само 6 банки и 4 штедилници се лоцирани надвор од Скопје, од кои само 3 банки имаат овластување за вршење платен промет и кредитни работи со странство. Вкупниот финансиски потенцијал на овие 10 банкарски институции кои се лоцирани надвор од главниот град на Република Македонија изнесува 8.402 мил. денари и во однос на вкупниот финансиски потенцијал на македонскиот банкарски систем претставува 11,6%. Ако се направи споредба со состојбата на крајот на 1997 година, односно крајот на 1998 година, може да се констатира опаѓање на учеството на финансискиот потенцијал на банките и штедилниците лоцирани надвор од Скопје или зголемување на концентрацијата во главниот град за 4,4 процентни поени, односно 1,2 процентни поени, респективно. Ваквиот тренд во најголема мера се должи на фактот што новите банкарски институции се основаат во главниот град.

Сепак, асиметричноста и предимензионираноста во понудата на банкарски услуги во одредена мера е ублажена со релативно разгранетата мрежа на филијали, експозитури, шалтери, деловни единици и претставништва. Така, на крајот на 1999 година македонските банки располагаа со 20 филијали, 79 експозитури, 8 деловни единици, 101 шалтер и 4 претставништва. Тука треба да се имаат предвид и шалтерите на ЈП Македонски пошти (околу 600 на целата територија на Република Македонија) преку кои Поштенската штедилница го врши своето работење.

3.2. Структура на билансот на состојба на банкарскиот систем во Република Македонија

Вкупниот финансиски потенцијал на банките во Република Македонија на 31.12.1999 година изнесува 72.279 мил. денари (Анекс бр.1) што споредено со крајот на декември 1998 година претставува номинален пораст од 24,1%, односно пораст од 23,5%² во реални големини. Анализирано по поодделни банки се констатира дека во текот на 1999 година активата се зголемува кај 14 банки, а стапката на пораст декември 1998-декември 1999 година, се движи во интервалот од 4,1% до 69,1%.

Учеството на вкупната актива во бруто домашниот производ на Република Македонија, на крајот на 1999 година изнесува 37%. Во прегледот, во продолжение, е даден споредбен приказ на ова учество за последните три години.

Преглед бр. 2

Учество на вкупната актива на банките во БДП

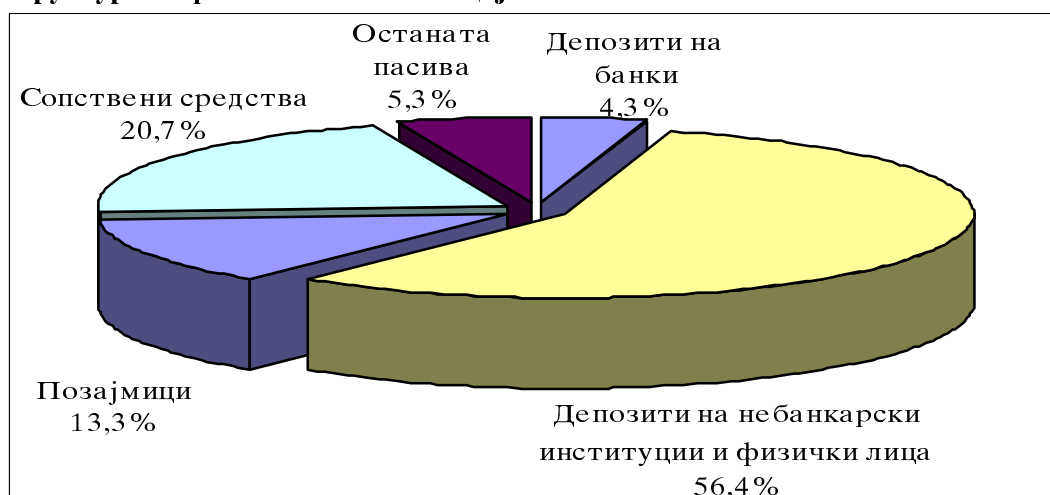
	во мил. ден.		
	31.12.1997	31.12.1998	31.12.1999
Бруто домашен производ	184,982	190,827	195,284
Вкупна актива на банките	50,912	58,260	72,279
ВА/БДП (во проценти)	27.5	30.5	37.0

Показателот Вкупна актива/Бруто домашен производ (ВА/БДП), како што се гледа од Прегледот бр.2, во периодот декември 1997-декември 1999 година, има пораст од 9,5 процентни поени, што воедно значи и релативен пораст на активностите на банките во овој период. Сепак, нивото од 37% учество на вкупниот потенцијал на банките во БДП е релативно ниско доколку се спореди со некои од водечките земји во транзиција.

Структурната композиција на финансискиот потенцијал на македонските банки е прикажана во графиконот во продолжение:

Графикон бр.4

Структура на финансискиот потенцијал

² Реалниот пораст на активата се добива со дефлационирање на номиналниот пораст на активата со индексот на пораст на цените на мало за 1999 година од 2,3%.

1. Најголемо учество во структурата на финансискиот потенцијал на банките има **депозитната база**. На 31.12.1999 година, вкупните депозити имаат учество од 60,7% во вкупниот банкарски потенцијал, што споредено со крајот на декември 1998 година, претставува пораст од 6,1 процентни поени. Апсолутниот пораст, пак, на депозитите во текот на 1999 година изнесува 11.651 мил. денари и на 31.12.1999 година тие достигнуваат износ од 43.870 мил. денари. Од тоа, 3.084 мил. денари или 7% отпаѓаат на депозити на банки, додека 40.787 мил. денари или 93% се депозити на небанкарски институции и физички лица. Оваа доминантна категорија депозити во структурата на вкупниот финансиски потенцијал учествува со 56,4%, што во споредба со крајот на декември 1998 година претставува пораст од 5,8 процентни поени.

Доколку износот на депозитите на небанкарски институции и физички лица се стави во однос на Бруто домашниот производ за 1999 година, се добива показател или коефициент на интермедијација од 20,9%. За споредба, на 31.12.1998 година овој коефициент изнесуваше 15,4%. Растот од 5,5 процентни поени во периодот декември 1998-декември 1999 година се должи на релативно високата стапка на пораст на депозитите во банките во текот на 1999 година.

Коефициентот на интермедијација, заедно со погоре изнесените показатели за релативниот и апсолутниот пораст на депозитите во вкупниот финансиски потенцијал на банките, покажува поинтензивна депозитна активност на македонските банки во текот на 1999 година и зголемена ефикасност во вршењето на нивната интермедијарна функција.

Структурната анализа на депозитниот потенцијал на банките од аспект на рочноста покажува дека доминантно место им припаѓа на депозитите по видување чие учество во вкупната депозитна база на банките изнесува 68,7%, што споредено со крајот на декември 1998 година е пораст за 2,6 процентни поени. Инаку, вкупните депозити по видување на 31.12.1999 година изнесуваат 30.165 мил. денари и во однос на декември 1998 година се зголемуваат за 8.854 мил. денари или за 41,5%. Краткорочните депозити до 1 година, пак, за истиот период, се зголемуваат за 1.647 мил. денари или 21,7% и на крајот на декември 1999 година изнесуваат 9.229 мил. денари. Наспроти тоа, во структурата на вкупниот депозитен потенцијал оваа категорија депозити опаѓа за 2,5 процентни поени и на крајот на 1999 година има структурно учество од 21,0%. Долгорочните депозити се зголемуваат за 1.150 мил. денари и на крајот на 1999 година достигнуваат 4.476 мил. денари. Нивното структурно учество во вкупниот депозитен потенцијал останува на нивото од крајот на декември 1998 година (10,3%).

Структурната композиција на депозитниот потенцијал на банките од аспект на рочноста, и нејзината динамика во текот на 1999 година, покажува дека и покрај јакнењето на депозитната база на македонските банки во овој период, сепак, нивниот капацитет за долгорочно кредитирање останува на мошне ниско ниво.

Анализата на структурата на депозитниот потенцијал од аспект на носители на депозити покажува дека најголемо учество имаат депозитите од нефинансиски правни лица. Имено, на 31.12.1999 година, учеството на оваа категорија во вкупните депозити на банките изнесува 71,1%, што споредено со крајот на декември 1998 година претставува пораст за 5,5 процентни поени. Во истиот споредбен период, апсолутниот износ на депозитите на нефинансиски правни лица се зголемува за 10.077 мил. денари и на крајот на декември 1999

година достигнува 31.213 мил. денари. Ако оваа категорија депозити се анализира од аспект на нивната рочна структура, се констатира дека на 31.12.1999 година учеството на депозитите по видување на нефинансиски правни лица изнесува 71,1%. Гледано, пак, од валутен аспект, 40,9% од вкупните депозити на нефинансиски правни лица се девизни депозити, додека останатите 59,1% се денарски депозити.

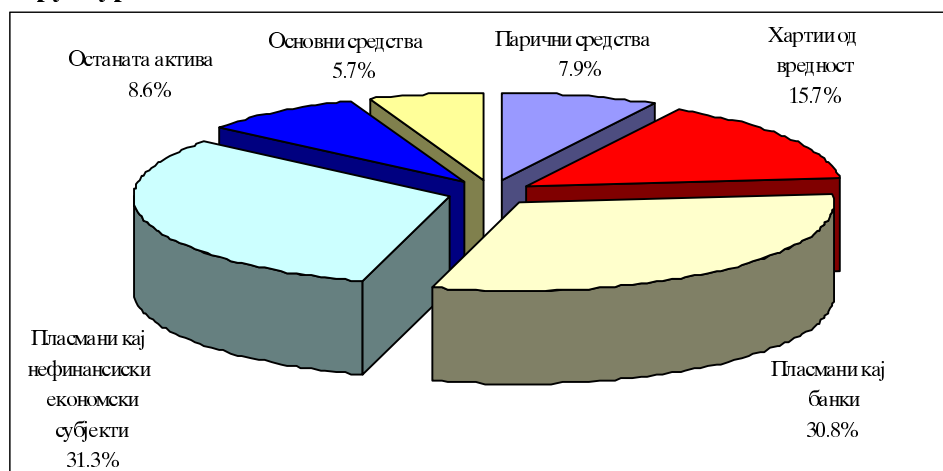
На 31.12.1999 година, вкупните депозити на население изнесуваат 9.572 мил. денари, што во однос на состојбата од крајот на декември 1998 година претставува зголемување за 1.284 мил. денари или за 15,5%. Со тоа и во 1999 година продолжува трендот на пораст на оваа категорија депозити кој во периодот декември 1997-декември 1998 изнесуваше 26,5%. Во структурата на вкупната депозитна база на банките, депозитите на население учествуваат со 21,8% што во однос на 31.12.1998 година е намалување за 3,9 процентни поени. Гледано од аспект на рочната структура на оваа категорија депозити, се констатира дека најголемиот дел од нив, односно 73,2% се депозити по видување и краткорочно орочени депозити до една година, што е речиси непроменета состојба во однос на 31.12.1998 година. Ова укажува на фактот дека населението повеќе преферира краткорочно штедење кај македонските банки. Од валутен аспект, пак, 47,9% се девизни депозити на население, додека останатите 52,1% се однесуваат на депозити на население номинирани во домашна валута.

2. Краткорочните и долгорочните позајмици од домашни и странски финансиски институции во структурата на вкупниот финансиски потенцијал на македонските банки на 31.12.1999 година учествуваа со 13,3%, што во однос на крајот на декември 1998 година претставува намалување за 2,8 процентни поени. Вкупните користени позајмици на 31.12.1999 година изнесуваа 9.612 мил. денари, од кои 1.331 мил. денари или 13,8% се позајмици од домашни банки, 7.000 мил. денари или 72,8% се позајмици од странски банки, односно странски кредитни линии, а 1.280 мил. денари или 13,3% се позајмици од НБРМ.

3. Вкупниот сопствен потенцијал на банките во Република Македонија на крајот на декември 1999 година изнесува 14.935 мил. денари што е 20,7% од вкупниот финансиски потенцијал на банките. Ако се направи споредба во однос на декември 1998 година, се констатира зголемување на сопствените средства на банките за 961 мил. денари или за 6,8%. Во истиот период, се забележува структурно поместување на учеството на сопствените средства во вкупниот потенцијал на банките од 24,0% на 20,7%, пред сè, како резултат на порастот на депозитниот потенцијал за 6,1% односно негово зголемување за 11.651 мил. денари во анализираниот период. Инаку, сопствениот потенцијал на банките обезбедува покритие на 34,0% од депозитниот потенцијал, што претставува опаѓање за 9,4 процентни поени во однос на крајот на декември 1998 година.

Структурната композиција на активата на македонските банки на 31.12.1999 година е прикажана на следниот графикон:

Графикон бр.5
Структура на активата

Вака структурираната актива од агрегираниот биланс покажува дека најголемиот дел од потенцијалот на банките е концентриран во Пласмани кај нефинансиски економски субјекти и Пласмани кај банки.

Пласманите кај нефинансиски економски субјекти во вкупната нето актива на банките учествуваат со 31,3% што во однос на декември 1998 година претставува намалување за 12 процентни поени. Вкупните нето пласмани кај нефинансиски економски субјекти (намалени за износот на издвоените резерви за потенцијални загуби) на 31.12.1999 година изнесуваат 23.720 мил. денари и во однос на истиот период од претходната година се намалуваат за 1.863 мил. денари или 7,3%. Во рамките на оваа позиција, на бруто основа, доминантно структурно учество имаат пласманите на претпријатија (65,2%), кои, во споредба со декември 1998 година се намалуваат за 13,7 процентни поени. Намалувањето на учеството на пласманите на нефинансиски економски субјекти во вкупната актива на банките, во најголема мера се должи на трансформацијата на активата на Стопанска банка а.д. Скопје во процесот на нејзина продажба на странски стратешки инвеститори.

Учеството на позицијата - Пласмани кај други банки, во вкупната агрегирана нето актива на банките на 31.12.1999 година изнесува 30,8% што во однос на крајот на декември 1998 година претставува зголемување за 3,7 процентни поени. Инаку, вкупниот износ на пласманите кај други банки на крајот на 1999 година изнесува 22.270 мил. денари и споредено со крајот на претходната година покажува зголемување за 6.501 мил. денари или 41,2%. Ваквото зголемување во најголем дел се должи на зголемувањето на депозитните сметки на банките кај странски банки. Имено, оваа доминантна ставка во рамките на позицијата Пласмани кај други банки, во текот на 1999 година се зголеми за 4.781 мил. денари или за 33,4% и на крајот на декември 1999 година достигна 19.074 мил. денари.

Заради сиромаштвото на финансиски инструменти и неразвиениот финансиски пазар во Република Македонија, банките во своите портфолија држат мал износ на хартии од вредност. Притоа, најзначајни категории хартии од вредност кои се среќаваат кај банките се обврзниците добиени од државата врз две основи:

1. Обврзници врз основа на побарувања за повеќе исплатени девизни штедни влогови; и
2. Обврзници кои банките ги добија врз основа на "чистење" на нивните биланси, и тоа:
 - во текот на линеарната санација на банките во 1995 година;
 - врз основа на склучување на договорот за продажба на Стопанска банка а.д. Скопје на странски стратешки инвеститори и "чистење" на нејзиниот биланс од лошите пласмани, односно нивна замена за државни обврзници на крајот на 1999 година.

Во процесот на продажба на Стопанска банка а.д. Скопје, Собранието на Република Македонија на 29.12.1999 година донесе "Закон за гарантирање на инвестицијата на стратешките инвеститори и за преземање на одделни побарувања од крајни корисници од страна на Република Македонија, во Стопанска банка а.д. Скопје" објавен во "Службен весник на РМ" бр.86/99. Согласно Законот, Република Македонија ги презема побарувањата од четири најголеми должници на Стопанска банка а.д. Скопје и врз основа на тоа Банката во својот биланс добива државни обврзници во вкупен износ од 235 мил. германски марки.

Како резултат на таквата трансформација во активата на Стопанска банка а.д. Скопје, доаѓа до значително зголемување на износот на хартии од вредност во агрегираната актива на македонските банки. Имено, вкупниот износ на хартии од вредност во билансот на банките на 31.12.1999 година изнесува 11.330 мил. денари, што споредено со крајот на декември 1998 година претставува зголемување за 8.835 мил. денари. Структурно гледано, 8.292 мил. денари или 73,2% се долговни хартии од вредност, во чии рамки хартиите од вредност на државата учествуваат со 93,4%.